

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Grønlandsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 14. oktober 2019
Kontor: Nordatlantkontoret
Sagsbeh: Martine Cecilie Lund
Frederiksen
Sagsnr.: 2019-0032/09-0064
Dok.: 1229174

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 42 (Alm. del), som Folketingets Grønlandsudvalg har stillet til justitsministeren den 16. september 2019. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Aaja Chemnitz Larsen (IA).

Nick Hækkerup

/

Henrik Hjort Elmquist

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 42 (Alm. del) fra Folketingets Grønlandsudvalg:

”Ministeren bedes redegøre for, hvor mange anmeldelser af voldtægt og overgreb af seksuel karakter, der årligt anmeldes til henholdsvis Politiet i Grønland og dansk politi, samt hvor mange der dømmes i sagerne og hvor mange anmeldelser der afvises, med henvisning til at der er tale om påstand mod påstand.”

Svar:

1. Justitsministeriet kan oplyse, at ministeriet løbende følger udviklingen i antallet af sager omfattet af spørgsmålet, herunder anmeldelser af seksualforbrydelser begået i både Danmark og Grønland.

2. Til brug for besvarelsen af spørgsmålet har Justitsministeriet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten vedrørende de sager i Danmark, der er omfattet af spørgsmålet. Rigsadvokaten har oplyst følgende:

”Rigsadvokaten har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet data fra politiets sagsstyringssystem POLSAS om antallet af anmeldelser, antallet af domfældelser samt antallet af henlæggelser og påtaleopgivelser i sager om voldtægt og overgreb af seksuel karakter i Danmark i årene 2014-2018.

Det bemærkes, at Rigsadvokaten ikke kan indhente data i politiets sagsstyringssystem POLSAS vedrørende straffesager, der behandles af Grønlands Politi.

Antal anmeldelser af voldtægt og overgreb af seksuel karakter

Antallet af anmeldelser af voldtægt og overgreb af seksuel karakter fremgår af tabel 1:

Tabel 1: Antal anmeldelser af voldtægt og overgreb af seksuel karakter				
2014	2015	2016	2017	2018
2.458	2.752	4.050	6.321	4.915

Bemærkninger:

Det bemærkes, at opgørelserne er baseret på tal fra politiets sagsstyringssystem (POLSAS), som er et journaliserings- og sagssystem og ikke et egentligt statistiksystem. Der er et efterslæb i opdatering af afgørelser på alle sagsområder i POLSAS, hvorfor data for tidligere år først anses for at være pålidelige 2 måneder efter årets udgang. Der tages forbehold for indtastningsfejl. Opgørelsen er baseret på dynamiske data, hvilket betyder at data opdateres

løbende, og tallene fremover vil kunne ændre sig en smule. Data er opdateret den 5. oktober 2019.

Tabel 1 viser, at der i 2016 og 2017 var en markant stigning i antallet af anmeldelser i forhold til antallet af anmeldelser i 2014 og 2015. I forhold til 2017 faldt antallet af anmeldelser i 2018, men til et niveau væsentligt over niveauet i 2016. Det store udsving i antallet af anmeldelser skyldes med overvejende sandsynlighed det såkaldte Umbrella-sagskompleks.

Antal domfældelser i sager om voldtægt og overgreb af seksuel karakter

Antallet af fældende domme i sager om voldtægt og overgreb af seksuel karakter fremgår af tabel 2:

Tabel 2: Antal fældende domme i sager om voldtægt og overgreb af seksuel karakter				
2014	2015	2016	2017	2018
758	879	936	1.418	2.028

Bemærkninger

Det bemærkes, at opgørelsen er baseret på tal fra politiets sagsstyringssystem (POLSAS), som er et journaliserings- og sagssystem og ikke et egentligt statistiksystem. Der er et efterslæb i opdatering af afgørelser på alle sagsområder i POLSAS, hvorfor data for tidligere år først anses for at være pålidelige 2 måneder efter årets udgang. Der tages forbehold for indtastningsfejl. Opgørelsen er baseret på dynamiske data, hvilket betyder at data opdateres løbende, og tallene fremover vil kunne ændre sig en smule. Afgørelser er opgjort efter antal forhold. Det vil sige, hvor mange personer pr. journalnummer, der er blevet afgjort. Data er opdateret den 5. oktober 2019.

Tabel 2 viser, at der i 2017 og 2018 var en markant stigning i antallet af fældende domme i forhold til 2014-2016. Som anført ovenfor i relation til tabel 1 må det store udsving i antallet af domfældelser med overvejende sandsynlighed tilskrives det såkaldte Umbrella-sagskompleks.

Antal henlæggelser og påtaleopgivelser i sager om voldtægt og overgreb af seksuel karakter

Antallet af henlæggelser og påtaleopgivelser i sager om voldtægt og overgreb af seksuel karakter fremgår af tabel 3.

Rigsadvokaten kan oplyse, at anmeldelser, der henlægges uden sigtelse, slutes i medfør af retsplejelovens § 749. Hvis der er rejst sigtelse, opgives påtale i medfør af retsplejelovens § 721, hvis der ikke findes grundlag for at rejse tiltale eller udstede en udenretlig bøde.

Tabel 3: Antal henlæggelser og påtaleopgivelser i sager om voldtægt og overgreb af seksuel karakter					
	2014	2015	2016	2017	2018
Henlæg- gelse efter retspleje- lovens § 749	569	628	1.088	1.465	1.515
Påtaleopgi- velse efter retspleje- lovens § 721	639	574	739	933	1.147
I alt	1.208	1.202	1.827	2.398	2.663

Bemærkninger:

Det bemærkes, at opgørelserne er baseret på tal fra politiets sagsstyringssystem (POLSAS), som er et journaliserings- og sagssystem og ikke et egentligt statistiksystem. Der er et efterslæb i opdatering af afgørelser på alle sagsområder i POLSAS, hvorfor data for tidligere år først anses for at være pålidelige 2 måneder efter årets udgang. Der tages forbehold for indtastningsfejl. Opgørelsen er baseret på dynamiske data, hvilket betyder at data opdateres løbende, og tallene fremover vil kunne ændre sig en smule. Afgørelser er opgjort efter antal forhold. Det vil sige, hvor mange personer pr. journalnummer, der er blevet afgjort. Data er opdateret den 5. oktober 2019.

Tabel 3 viser, at der i årene 2016-2018 har været en markant stigning i antallet af henlæggelser og påtaleopgivelser. Som anført ovenfor i relation til tabellerne 1 og 2 må det store udsving med overvejende sandsynlighed tilskrives Umbrella-komplekset.

Det er ikke muligt ved dataudtræk i politiets sagsstyringssystem POLSAS at opgøre antallet af henlæggelser og påtaleopgivelser i sager om voldtægt og overgreb af seksuel karakter, som i mangel af øvrige fældende beviser er begrundet i gerningsmandens og forurettedes modstridende forklaringer. Nærmere oplysninger om antallet heraf vil forudsætte en ressourcekrævende manuel gennemgang af et meget stort antal sager. De opgivne henlæggelser og påtaleopgivelser kan derfor også være begrundet i andre omstændigheder.

Generelt bemærkes, at det ikke er muligt at sammenholde antal anmeldelser og antal afgørelser (fældende domme samt henlæggelser/påtaleopgivelser) for samme år, idet et forhold ikke nødvendigvis anmeldes og afgøres i samme år.”

3. Justitsministeriet kan vedrørende sager i Grønland, der er omfattet af spørgsmålet, oplyse følgende:

Det kan oplyses, at opgørelserne nedenfor er baseret på dataudtræk fra Grønlands Politis døgnrapport- og journalsystem Avannarleq og kriminalregisteret. I denne sammenhæng har Grønlands Politi generelt bemærket, at Avannarleq ikke er et statistiksystem, og at opgørelserne derfor er behæftet med stor usikkerhed, idet datakvaliteten er afhængig af en manuel indtastning af oplysninger.

Bestemmelserne i den grønlandske kriminallov og den danske straffelov er ikke enslydende. Med henblik på så vidt muligt at opnå sammenlignelige data for Danmark og Grønland vedrørende ”voldtægt og overgreb af seksuel karakter”, omfatter opgørelserne følgende bestemmelser i henholdsvis den grønlandske kriminallov og den danske straffelov:

	Danmark	Grønland
Blodskam	§ 210	§ 74
Voldtægt	§ 216	§ 77
Samleje ved udnyttelse af psykisk abnormitet	§ 218	§ 78, stk. 1
Samleje med institutionsanbragt	§ 219	§ 78, stk. 3
Samleje ved misbrug af afhængighedsforhold	§ 220	§ 78, stk. 2
Tilsnigelse ved samleje	§ 221	*
Samleje med barn under 15 år	§ 222, stk. 1	§ 79
Samleje med plejebarn/stedbarn	§ 223, stk. 1	§ 80
Andet seksuelt forhold end samleje	§ 225	**
Blufærdighedskrænkelse	§ 232	§ 84

Bemærkninger:

* I kriminalloven findes ikke en tilsvarende bestemmelse.

** I kriminalloven findes ikke en bestemmelse sammenlignelig med straffelovens § 225 (andet seksuelt forhold end samleje). Straffelovens § 225 er derimod indeholdt i de enkelte bestemmelser i kriminalloven således, at f.eks. kriminallovens bestemmelse om voldtægt ligeledes finder anvendelse ved andet seksuelt forhold end samleje.

Antal anmeldelser af voldtægt og overgreb af seksuel karakter i årene 2014-2018

Tabel 1: Grønland – antal anmeldelser af voldtægt og overgreb af seksuel karakter i årene 2014-2018

2014	2015	2016	2017	2018
346	300	389	374	402

Bemærkninger:

Det bemærkes, at opgørelserne er baseret på tal fra døgnrapport- og journalsystem Avannarleq, som ikke er et statistiksystem. Opgørelserne er behæftet med stor usikkerhed, idet datakvaliteten er afhængig af en manuel indtastning af oplysninger. Opgørelsen over antallet af anmeldelser om overgreb af seksuel karakter er opgjort på baggrund af antallet af journalnumre, der er omfattet i operationaliseringen af ”overgreb af seksuel karakter”.

Det fremgår af tabel 1, der indeholder en opgørelse over udviklingen af antallet af anmeldelser om voldtægt og overgreb af seksuel karakter i Grønland, at der efter et fald i antallet af anmeldelser i 2015 skete en stigning i 2016. Der har i 2018 været en fortsat stigning.

Antal dømte i sager om voldtægt og overgreb af seksuel karakter i årene 2014-2018

Tabel 2: Grønland - antal fældende domme i sager om voldtægt og overgreb af seksuel karakter i årene 2014-2018

2014	2015	2016	2017	2018
187	181	157	125	104

Bemærkninger:

Opgørelsen over fældende domme er baseret på udtræk fra kriminalregisteret. Afgørelserne er opgjort efter antal forhold. Det vil sige, hvor mange personer pr. journalnummer, der er blevet afgjort.

Tabel 2 indeholder en opgørelse over udviklingen i antallet af fældende domme i sager om voldtægt og overgreb af seksuel karakter i Grønland. Det fremgår af tabellen, at antallet af fældende domme har været faldende i årene 2016-2018 - i 2018 til et niveau væsentligt under niveauet i 2014.

Antal henlæggelser og påtaleopgivelser i sager om voldtægt og overgreb af seksuel karakter i årene 2014-2018

Bestemmelserne om henlæggelse og påtaleopgivelse i den grønlandske retsplejelov og den danske retsplejelov er ikke enslydende. I relation til anmeldelser, der er henlagt uden sigtelse, og anmeldelser, hvor der efter sigtelse er sket påtaleopgivelse i sagen, omfatter opgørelserne fra henholdsvis Grønland og Danmark følgende bestemmelser:

	Danmark	Grønland
Henlæggelse	Retsplejelovens § 749	GRL retsplejelov §§ 337 og 338
Påtaleopgivelse	Retsplejelovens § 721	GRL retsplejelov § 312

Tabel 3: Grønland – antal henlæggelser og påtaleopgivelser i sager om voldtægt og overgreb af seksuel karakter i årene 2014-2018

År	2014	2015	2016	2017	2018
Henlæggelser efter GRL rpl § 337 og 338	40	47	84	74	102
Påtaleopgivelser efter GRL rpl § 312	123	118	101	99	118

Bemærkninger:

Det bemærkes, at opgørelserne af henlæggelser er baseret på tal fra døgnrapport- og journalssystem Avannarleq, som ikke er et statistiksystem. Opgørelserne er behæftet med stor usikkerhed, idet datakvaliteten er afhængig af en manuel indtastning af oplysninger. Opgørelsen af henlæggelser er foretaget på baggrund af antallet af unikke journalnumre, der er omfattet i operationaliseringen af ”overgreb af seksuel karakter”. For at indgå i opgørelsen er det en nødvendig betingelse, at sagerne ikke har en sigtelse, er afsluttet og har en foranstaltning, der er markeret med blank eller ”Henlagt” i Avannarleq og samtidig ikke eksisterer i kriminalregisteret. Opgørelsen af påtaleopgivelser er baseret på udtræk fra kriminalregisteret. Påtaleopgivelserne er opgjort efter antal forhold. Det vil sige, hvor mange personer pr. journalnummer, der er blevet afgjort med en påtaleopgivelse.

Tabel 3 viser udviklingen i antallet af henlæggelser og påtaleopgivelser i sager om voldtægt og overgreb af seksuel karakter i Grønland. Af tabellen kan man se, at antallet af henlæggelser har været stigende i årene 2014-2018, mens antallet af påtaleopgivelser har ligget forholdsvis konstant i perioden.

I relation til tabel 3 bemærkes, at Grønlands Politi har oplyst, at det ikke registreres særskilt i døgnrapport- og journalsystem Avannarleq, hvorvidt henlæggelser eller påtaleopgivelser i mangel på øvrige fældende beviser er begrundet i gerningsmandens og forurettedes modstridende forklaringer om det passerede. En sådan opgørelse forudsætter derfor en manuel gennemgang af de enkelte sager, hvilket vil være meget ressourcekrævende. De opgivne henlæggelser og påtaleopgivelser kan derfor også være begrundet i andre omstændigheder.